

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector en van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector, wat betreft het recht op verlof voor erkende mantelzorgers

Samenvatting

Voorliggende beslissing stelt een aanmoedigingspremie voor bij het nemen van het thematisch verlof 'mantelzorg', in de privésector en de social profitsector.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Vlaams regeerakkoord

Met deze nota geven we uitvoering aan de volgende passage uit het regeerakkoord:

“De afgelopen jaren nam het aantal tweeverdieners- en eenoudergezinnen en alleenstaanden toe. Met het oog op het vereenvoudigen van de combinatie van werk en privé en om zo de werkzaamheidsgraad verder te verhogen.”

Beleidsnota

Met deze nota geven we uitvoering aan de volgende passage uit de beleidsnota:

“We vereenvoudigen de combinatie van arbeid en privé voor alle gezinnen om de werkzaamheidsgraad verder te verhogen. Naast meer flexibele en betaalbare kinderopvang afgestemd op werkende ouders (en werkzoekenden die een opleiding of intensieve begeleiding volgen) – waarvoor het beleidsdomein Welzijn instaat (zie hoger) – kijken we hierbij vooral naar dienstencheques en thematische verloven.”

Deze passage behoort tot:

- Beleidsdomein: Werk en Sociale Economie
- Beleidsveld: Werk
- Strategische doelstelling 2: Sterkere loopbanen binnen een stimulerend leerklimaat

- Operationele doelstelling VI.2.1.: Een betere combinatie van arbeid en privé nastreven voor alle werkenden
- Inhoudelijk structuurelement: Loopbanen

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/417 van 27 november 2020.

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 11 december 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggende ontwerpbesluit focust op de toekenning van een aanmoedigingspremie voor werknemers die verlof voor erkende mantelzorgers opnemen, in de privésector en de social profitsector.

De federale regering heeft voorzien in een nieuw thematisch verlof voor mantelzorg. Vanaf 1 september 2020 kan de werknemer die als mantelzorger erkend is, dit nieuwe thematische verlof aanvragen. Net zoals bij de andere thematische verlopen ontvangt de werknemer een uitkering van de RVA.

Het engagement van de mantelzorgers is zeer waardevol. Ze nemen spontaan de zorg op voor mensen in hun omgeving. Zo geven ze mee vorm aan een warm Vlaanderen. De Vlaamse regering wil dit engagement ook versterken. Net als bij andere thematische verlopen vult de Vlaamse regering deze uitkering aan meteen aanmoedigingspremie bij het nemen van thematisch verlof 'mantelzorg' vanaf 1 september 2020. Dit zowel voor de privésector als voor de social profitsector. De inkomens in Vlaanderen zijn immers hoger dan het gemiddelde in België waardoor de terugval in loon ook hoger is. Een bijkomend initiatief van Vlaanderen is dan ook belangrijk en in lijn met de ambitie van deze Regering om te werken aan een warm en sociaal Vlaanderen.

Thematisch mantelzorgverlof (federale maatregel)

Per zorgbehoevende persoon kan de voltijdse medewerker gedurende één maand volledig of twee maanden gedeeltelijk (vermindering prestaties met 1/2de of met 1/5de) stoppen met werken. Wie deeltijds werkt, kan zijn prestaties enkel volledig opschorten (dus per zorgbehoevende persoon beperkt tot één maand).

Een werknemer kan gedurende de volledige loopbaan voltijds zorg dragen voor maximaal zes personen en kan dus over zijn volledige loopbaan maximaal zes maanden gebruik maken van voltijds mantelzorgverlof. Bij een vermindering van de prestaties met de helft of een vijfde kan dit gedurende maximaal 12 maanden.

Vorm	Voltijds	1/2 ^{de}	1/5 ^{de}
Duur per zorgbehoevende	1 maand	2 maanden	2 maanden
Maximale duur beroepsloopbaan	6 maanden	12 maanden	12 maanden
Anciënniteitsvoorwaarde	Geen	Geen	Geen
Tewerkstellingsvoorwaarde	Geen	Voltijds	Voltijds

Aanmoedigingspremie

De aanmoedigingspremie is een aanvullende uitkering van de Vlaamse overheid die werknemers in de privésector of social profitsector krijgen bovenop de onderbrekingsuitkering van de RVA bij het nemen van tijdskrediet of één van de thematische verloven (ouderschapsverlof, verlof voor medische bijstand, palliatief verlof).

Afhankelijk van de sector en het soort aanmoedigingspremie zijn er verschillende bedragen voorzien. Gezien federaal hetzelfde uitkeringsbedrag als bij medische bijstand wordt toegekend bij dit nieuwe thematische verlof, gebruiken we in onderstaande berekening de bestaande bedragen van de aanmoedigingspremie zorgkrediet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven die gelijkgesteld worden met het tijdskrediet voor de toepassing van de aanmoedigingspremies in de privé-sector.

Artikel 2. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven waarvoor aan een werknemer uit de privé-sector een aanmoedigingspremie kan worden toegekend in het kader van de suppletieve regeling voor werknemers tewerkgesteld in een onderneming die behoort tot een sector die geen sectorakkoord met betrekking tot het stelsel van de aanmoedigingspremies heeft neergelegd.

Artikel 3. Voor de verloven voor erkende mantelzorgers uit de privé-sector die aanvingen tussen 1 september 2020 en 31 december 2020, kan bij wijze van overgangsbepaling de aanmoedigingspremie gedurende maximum negen maanden (in de plaats van zes) met terugwerkende kracht worden toegekend.

Artikel 4. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven die gelijkgesteld worden met het tijdskrediet voor de toepassing van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector.

Artikel 5. Voegt het verlof voor erkende mantelzorgers toe aan de verloven gelijkgesteld met tijdskrediet waarvoor aan de werknemer tewerkgesteld in Vlaamse sociale profitsector een aanmoedigingspremie kan worden toegekend voor het opnemen van een zorgkrediet voorzien in het Vlaams intersectoraal akkoord voor de social profitsector.

Artikel 6. Voor de verloven voor erkende mantelzorgers uit de private sociale profitsector die aanvingen tussen 1 september 2020 en 31 december 2020, is bij wijze van overgangsbepaling de premie-aanvraag geldig als ze wordt ingediend binnen de negen maanden (in de plaats van zes) na aanvang van het verlof.

Artikel 7. Regelt de inwerkingtreding van het besluit.

Artikel 8. Belast de minister bevoegd voor werk met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Begroting

De aanmoedigingspremies zijn ingeschreven in de begroting onder begrotingsartikel JB0-1JDB2EB-WT, meer specifiek programma JD205 (social profitsector) en JD207 (privésector).

Voor 2020 zijn volgende budgetten voorzien:

- JD205: 4.850 K euro
- JD207: 14.304 K euro

Impact op apparaatskredieten

Er zijn IT-aanpassingen nodig opdat deze aanmoedigingspremie kan aangevraagd en uitbetaald worden. Gezien de applicatie waarmee de dienst binnen DWSE deze dossiers verwerkt een zekere ouderdom kent, brengen aanpassingen aan de applicatie risico's met zich mee. Er zijn ondertussen de eerste stappen gezet om te starten met de ontwikkeling van een nieuwe applicatie. Deze investering is evenwel reeds voorzien voor de bestaande verlopen in het kader van het Vlaamse Veerkrachtplan.

De aanpassing van de huidige applicatie zou een kost van 20.000 à 25.000 euro met zich meebrengen.

De behandeling van de nieuwe dossiers kan opgevangen worden met het beschikbare personeel.

Impact op beleidskredieten

RVA geeft aan dat het heel moeilijk is om in te schatten hoeveel werknemers het nieuwe thematische verlof zullen opnemen. Zo weten we bijvoorbeeld niet hoeveel personen een erkenning als mantelzorgers zullen aanvragen. Dat laatste is immers noodzakelijk om beroep te kunnen doen op het thematische verlof mantelzorg.

RVA heeft ingeschat dat er op kruissnelheid jaarlijks 3.400 personen in België het nieuwe thematische verlof mantelzorg zouden opnemen. Deze 3.400 omvatten:

- 1.700 personen die hun krediet medische bijstand hebben opgebruikt
- 1.700 nieuwe gevallen

Voor de aanmoedigingspremie houden we geen rekening met de 1.700 personen die reeds hun medische bijstand hebben opgebruikt. Gezien men in dit geval federaal reeds minstens 12 maanden heeft opgenomen (meer bij meerdere personen of deeltijdse onderbreking), gaan we er vanuit dat ook de maximumduur van 12 maanden aanmoedigingspremies is uitgeput. We houden dus enkel rekening met de 1.700 nieuwe gevallen. Dit zijn echter cijfers voor heel het land en los van de sector waarin men tewerkgesteld is. Op basis van de onderverdeling die RVA ons bezorgde (57% privésector en 91% daarvan Vlaams gewest) komen we op 882 dossiers per jaar.

Gezien er een apart stelsel aanmoedigingspremies voor de privé- en social profitsector bestaat, moeten deze 882 dossiers opgesplitst worden in (verdeling 86%-14%):

- Privésector: 759 dossiers
- Social profitsector: 123 dossiers

Bij medische bijstand is er volgende verdeling naar onderbrekingspercentage:

- Volledige onderbreking: 10%
- Halftijdse onderbreking: 38%
- 1/5de onderbreking: 52%

Daarnaast blijkt uit de cijfers van vorige jaren dat 8% van de aanvragers alleenstaand is en dus een extra premie krijgt (niet in de social profitsector).

De onderbreking bij mantelzorg is beperkt tot 1 maand voltijds of 2 maand deeltijds per zorgbehoevende.

Bovenstaande elementen geven volgende ingeschatte kost:

Privésector					
Vermindering	Situatie	Bedrag	Aantal dossiers	Aantal maanden	Kost
Voltijds	Alleenstaande	€ 256,71	6	1	€ 1.540,26
	Niet alleenstaande	€ 205,92	68	1	€ 14.002,56
	Totaal		74		€ 15.542,82
Halftijds	Alleenstaande	€ 188,07	23	2	€ 8.651,22
	Niet alleenstaande	€ 137,28	266	2	€ 73.032,96
	Totaal		289		€ 81.684,18
1/5 ^{de}	Alleenstaande	€ 119,43	32	2	€ 7.643,52
	Niet alleenstaande	€ 68,64	364	2	€ 49.969,92
	Totaal		396		€ 57.613,44

Dit geeft voor de privésector een kost van **154.840,44 euro**.

Social profitsector				
Vermindering	Bedrag	Aantal dossiers	Aantal maanden	Kost
Voltijds	€ 577,95	12	1	€ 6.935,40
Halftijds	€ 306,13	47	2	€ 28.776,22
1/5 ^{de}	€ 171,60	64	2	€ 21.964,80

Dit geeft voor de social profitsector een kost van **57.676,42 euro**.

Samen gaat het om een jaarlijkse extra kost van 212.516,86 of **213 k euro**.

Ten aanzien van het globale bedrag op dit begrotingsartikel, nl. 19.154 k euro, gaat het om een beperkte meerkost (1,1%).

Deze meerkost zal aangerekend worden op begrotingsartikel JB0-1JDB2EB-WT.

B. ESR-TOETS

De komende jaren zal er een beperkte ESR-impact zijn.

IF is van oordeel in zijn advies dat “Teneinde de analogie met de aanmoedigingspremies voor de andere thematische verlopen te bewaren, acht de Inspectie van Financiën deze meerkost zeer aanvaardbaar.”.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de financiën van de lokale en provinciale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

E. VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van besluit zal voor advies worden voorgelegd aan:

- de sectorale sociale partners van de private social profit (enkel ontwerp van besluit voor social profit);
- de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
2. de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw
 - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de SERV;
 - 2.2. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de sectorale sociale partners van de private social profit, voor de aspecten die betrekking hebben op het besluit van 3 mei 2002 voor de social profit;

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Hilde CREVITS